

Carme Freire, labrega e membro da Executiva do Sindicato Labrego Galego

A vida de Carme Freire é a lúcida expresión das ideas que profesa. Colaboradora do SLG dende 1986, regresou hai dous anos á súa parroquia da Costa, en Rois (A Coruña), para facer realidade o que sempre defendeu: unha agricultura labrega que poña por diante ás persoas e á terra. Esa é tamén a función máis importante das moitas que desempeñou para o SLG: axudar a transformar en experiencia práctica as ideas reivindicadas polo Sindicato. Da entrevista tírase unha conclusión revolucionaria: a agricultura labrega non só é posíbel e necesaria; tamén é perfectamente viábel.

“A terra e as persoas son os principios fundamentais da agricultura labrega”

■ **Dende que comezou a colaborar co SLG en 1986, ten chovido moito. En que consiste o seu traballo na organización?**

Comecei a colaborar co SLG cando estudiaba en Lugo, en 1986. Hai doce anos, propuxéronme traballar como liberada na organización. Integreime na comarca de Betanzos para facer traballos de todo tipo, tanto de tipo técnico e sindical, como de servizos.

No SLG houbo un intre no que vimos que cumpría ir alén da ideoloxía para ver se eramos quen de impulsar iniciativas que demostrasen na realidade as ideas que, como sindicato, defendíamos.

Daquela, tamén comezamos a ter un debate en canto ao papel que criamos que debían ter os servizos na organización, e sobre a posibilidade de traballar na desintensificación na produción de leite, por ver se era posíbel a nivel económico.

Xuntando todo o anterior, o meu traballo no SLG acabou centrándose na elaboración de proxectos. Foi unha maneira de avanzar e

ver se podíamos realizar experiencias que demostrasen que é posíbel unha agricultura sostíbel e labrega na actual sociedade. E niso estamos. Dentro do sindicato, esta é unha das funcións fundamentais que teño.

Outro aspecto importante do meu traballo é coordinar a relación entre a afiliación e os servizos que lle prestamos. Isto, partindo da base que, dende o SLG, tamén nos propuxemos ofrecerlle servizos á xente cunha dimensión ideolóxica, amais da práctica.

■ **Falaches antes de agricultura labrega...**

Entendo por agricultura labrega aquela que facemos as persoas nun territorio que ten como base para esa produción a terra. A terra é fundamental, é un aspecto básico para poder traballar.

A agricultura labrega está directamente relacionada, ademais, co feito de que haxa tecido social, de que haxa persoas vivindo no medio rural da produción de alimentos, e doutras actividades derivadas ou complementarias a esa produción.

Ademais, a agricultura

Carme Freire optou, na súa explotación da aldea de Liñares, por unha produción agropecuaria do máis diversificada

labrega tamén produce alimentos sans, é dicir, alimentos que nutran e non fagan dano; e busca que teñamos a capacidade de producir a

nosa propia alimentación, ou de decidir se queremos ou non producir a nosa alimentación para a nosa xente.

“As explotacións labregas son as máis sostíbeis porque son menos dependentes”

■ **Ve posíbel o cambio a unha agricultura labrega?**

Segundo a miña experiencia, si. Non só pola aposta ideolóxica, senón tamén pola aposta práctica de que a agricultura labrega é posíbel e viábel. Non embargante, bótase moito de menos unha aposta política pola agricultura labrega que, neste intre, non existe. Esa aposta política faise necesaria para que o troco a unha agricultura labrega implique a toda a sociedade por mor da transcendencia que ten na alimentación, na saúde, na economía, na xustiza social, ou na recuperación demográfica do medio rural.

■ **Daquela, fáleme da súa explotación para vermos un exemplo práctico de agricultura labrega.**

Hai dous anos que regresei a Liñares, a aldea na que nacín no Con-

cello de Rois. E regresei para ver se era posíbel vivir de producir alimentos, non só como sustento, senón tamén como opción de vida.

Xunto á miña parella, teño unha explotación das que non se consideran rendíbeis e na que temos un pouco de todo: polos para carne e galiñas poñedoras, ovellas, porcos, un xato; amais de cultivar patacas, cereais, hortalizas, froitas; e facer algunhas conservas.

Hoxe en día, considérase que as explotacións que teñen producións diversificadas en pouca cantidade non son competitivas. Nós cremos o contrario, pois esas explotacións son as máis competitivas e sostíbeis por ser menos febles e dependentes.

■ **Supoño que para que a súa explotación vaia para adiante será fundamental o xeito que teñen de comer-**

cializar os produtos.

Nós optamos por comercializar directamente os nosos produtos, algo que sabemos que, a nivel individual non é a alternativa, senón que esixe organizarse e demandar que sexa posíbel para labregos e consumidores en conxunto. Trátase de vender de xeito directo, ou de acurtar o máximo posíbel os circuitos de comercialización introducindo os nosos produtos en mercados de proximidade.

■ **E como lle está resultando toda esta experiencia?**

A nivel individual, moi satisfactoria e rendíbel. Claro que estas experiencias non se poden facer a nivel individual, senón que deben ser algo máis estendido, unha aposta para todos os produtores e produtoras. Este camiño é no que traballamos no sindicato.

“A Administración a parte de non facer nada, está a a causar moito dano”

■ **Que fai a Administración en canto ás políticas de comercialización dos produtos agrarios?**

Claramente, seguir apostando a prol da gran distribución e para que os poucos mercados que nos quedan sexan cada vez algo máis deteriorado e residual. E isto é así, cando se está apostando en toda Europa por recuperar o tecido económico rural e labrego, por acadar máis cotas de soberanía alimentaria. Pero en Galiza imos ao revés, e cada día se está a apostar máis pola desaparición do modelo labrego, deixando a toda a agricultura en mans da gran distribución. A Administración, a parte de non facer nada, está causando moito dano.

Ademais, todo isto vai acompañado sempre de normativas dirixidas a apoiar á gran produción para as grandes distribuidoras, tanto a nivel de hipermercados como de cadeas de distribución. Aí, os labregos e labregas non pintan nada, e os consumidores e consumidoras tampouco. O único que importa nese modelo é o lucro económico da cadea distribuidora.

A Administración saca normas que convierten todo o que facemos os produtores ou produtoras en cousas ilegais ou alegais. Ilegais, porque moitas veces van en contra das propias normas marcadas pola Consellaría e as outras administracións; e alegais, porque non se lles ocorreu pensar en que a produción labrega precisa de normas específicas para poder desenvolverse.

A recente Lei de Calidade Alimentaria, todas as leis sanitarias e de mercados, van por ese camiño.